

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет Юридичний
Кафедра правосуддя та філософії

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Криміналістика
(обов'язковий)

Спеціальність	081 Право
Освітня програма	Право
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Розробники:

Гурило М.П., д.ю.н., професор кафедри правосуддя та філософії

Шульженко А.В., к.ю.н., доцент кафедри правосуддя та філософії

Розглянуто, схвалено
та затверджено на
засіданні кафедри

(назва кафедри)

протокол від 12.06.2026 № 12

Завідувач
кафедри

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

(ПІБ)

Олег РОГОВЕНКО

Декан факультету, де реалізується освітня програма

(підпис)

(ПІБ)

Марина КУЗНЕЦОВА

Репензія на робочу програму(додається) надана:

(підпис)

Юрій КОТВЯКОВСЬКИЙ
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

(ПІБ)

М.Т.ав

Надія Баранів

Зареєстровано в електронній базі: дата: 22.06. 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Криміналістика		
2.	Факультет/кафедра	Юридичний/правосуддя		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма «Право» за спеціальністю 081 «Право»		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)			
6.	Рівень НРК	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	Денна форма навчання: 5 семестр, 1-15 тижнів Заочна форма навчання: 7 семестр, 3-й курс		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
		30/8	30/8	- 90/134
10.	Мова навчання	Українська		
11.	Викладачі	Курило Микола Петрович – д.ю.н., професор кафедри правосуддя та філософії, Шульженко А.В. - к.ю.н., ст. викладач кафедри правосуддя та філософії		
11.1	Контактна інформація	Кабінет 119г, assol.shulzhenko@ukr.net, консультації щочетверга 12.15-13.00		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Криміналістика» спрямований на опанування теоретичних основ розслідування кримінальних правопорушень, а також вивчення загальнонаукових і спеціальних методів криміналістики, теорії та криміналістичної ідентифікації, основ криміналістичної техніки, загальних положень теорії розслідування окремих видів кримінальних правопорушень, а також тактики проведення окремих слідчих дій. На засадах Конституції та Кримінального процесуального кодексу України показати практичне освоєння криміналістичних засобів та методів, які використовуються в розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень.		
13.	Мета освітнього компонента	Завданням курсу «Криміналістика» є навчити студентів основних понять, які мають місце у кожній галузевій системі доказів, дії тих інститутів, які безпосередньо стосуються доказового процесу у різних видах сучасного судочинства; познакомити з практичною реалізацією криміналістичної науки. Оволодіння курсом «Криміналістика» передбачає комплексний підхід до його вивчення у поєднанні лекційної, практичної та самостійної роботи студентів. В результаті вивчення дисципліни «Криміналістика» бакалаври з спеціальності «Право» повинні бути здатними до вирішення професійних задач, пов'язаних з розкриттям та розслідуванням кримінальних правопорушень.		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на вивченні: Кримінальне процесуальне право, Цивільне процесуальне право, Кримінальне право. 2. Освітній компонент є основою для вивчення: Основ юридичної		

		клінічної практики, Доказів та доказування.
15.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності під час викладання курсу «Проблеми захисту прав людини в Україні та світі» послуговується принципам, визначеним Законом України «Про освіту», Кодексу академічної доброчесності Сумського НАУ, іншим локальним актам (повний перелік нормативних документів розміщений на сайті університету https://snau.edu.ua/viddil-zabezpechennya-yakosti-osviti/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/). Оволодіння здобувачами знань з курсу має відбуватись із дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права; містити посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; містити достовірну інформацію про результати власної наукової діяльності, використані методики досліджень. Недопустимим під час навчання (згідно ст. ч. 4 ст. 42 Закону України «Про вищу освіту»), є використання здобувачами: <i>академічного плагіату</i> - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; <i>самоплагіату</i> - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів; <i>фабрикації</i> - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; <i>фальсифікації</i> - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; <i>списування</i> - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; <i>обману</i> - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування; <i>хабарництва</i> - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі; <i>вплив у будь-якій формі</i> (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання. За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності, як: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження освітнього курсу; відрахування із закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.
16.	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=753
17.	Ключові слова	Судова експертиза, розслідування злочинів, криміналістична техніка, криміналістична тактика, криміналістична методика, об'єкти криміналістичного дослідження, механізм злочину, етапи розслідування

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹																Як оцінюється РНД
	П Р Н 1	П Р Н 2	П Р Н 3	П Р Н 4	П Р Н 5	П Р Н 6	П Р Н 7	П Р Н 8	П Р Н 9	П Р Н 14	П Р Н 15	П Р Н 16	П Р Н 17	П Р Н 18	П Р Н 19	П Р Н 20	
ДРН 1. Знати та розуміти сутність та зміст криміналістичної діяльності		+		+								+			+		Проведення модуль, атестаційного та підсумкового контролю
ДРН 2. Визначати особливості криміналістичної техніки, технічних засобів і методів збирання слідової інформації.	+											+					Практичні заняття за темами: 2, 5,6,7
ДРН 3. Аналізувати слідову картину, на підставі отриманої інформації скласти уявлення про механізм вчинення кримінального правопорушення або/та його суб'єкта.			+		+				+		+		+			+	Практичні заняття за темами курсу 3, 4,5,6, 7,8
ДРН 4. Скласти процесуальні документи визначені кримінальним процесуальним законодавством, на основі криміналістичної діяльності	+	+						+	+		+					+	Практичні заняття за всіма темами курсу
ДРН 5. Здійснювати аналіз нормативно-правових актів та практику Верховного Суду, пов'язаних з процесом доказування	+		+	+		+					+						Практичні заняття за всіма темами курсу
ДРН 6. Надавати обґрунтовані висновки щодо особливостей проведення окремих тактичних криміналістичних заходів		+			+		+		+					+			Практичні заняття за всіма темами курсу
ДРН 7. Вміти скласти план розслідування за запропонованою фабулою	+		+			+			+		+			+			Практичні заняття

¹ Має відповідати Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, зазначається для обов'язкових освітніх компонентів ОП I та II рівня, для усіх (обов'язкових та вибірових ОК) ОП III

події кримінального правопорушення, висувати версії																за всіма темами курсу
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-----------------------

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література ²	
	Аудиторна робота		Самостійна робота		
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Предмет, система, завдання та методологія курсу криміналістики. Теорія криміналістичної ідентифікації та діагностики. Розвиток наукових уявлень про предмет криміналістики. Закономірності об'єктивної дійсності, що вивчаються криміналістикою. Система курсу криміналістики та її основні поняття і категорії. Загальні і окремі задачі криміналістики. Механізм скоєння кримінального правопорушення як предмет вивчення криміналістики. Використання криміналістичних знань у правоохоронній діяльності. Поняття методологічних основ криміналістики. Система методів, що застосовуються у криміналістиці. Зв'язок криміналістики з юридичними, природними та технічними науками. Поняття криміналістичної ідентифікації. Об'єкти і суб'єкти ідентифікації. Види та форми ідентифікації. Етапи та стадії ідентифікаційного дослідження. Основні поняття криміналістичної ідентифікації. Поняття і суть діагностики, її значення у ході розкриття та розслідування кримінальних правопорушень.	2/2	2/2		6/6	Варфоломеева Т. В., Гончаренко В. Г., Бояров В. І. Криміналістика. Академічний курс : підручник. Київ. Юрінком Інтер. 2011. 504 с. Кузьмічов В.С., Прокопенко Г.І. Криміналістика: Навч.посіб. / За заг. ред. В.Г. Гончаренка, Є.М. Моїсєєва. – К.: Юрінком Інтер, 2001 – 368 с.
Тема 2. Загальні положення та структура криміналістичної техніки. Технічні засоби та методи збирання криміналістичної інформації. Кримінальне правопорушення як різновид антисоціальної діяльності;	2/2	2/2		6/6	Варфоломеева Т. В., Гончаренко В. Г., Бояров В. І. Криміналістика. Академічний курс : підручник. Київ. Юрінком Інтер.

² Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

процес взаємодії та відображення. Класифікація взаємодіючих об'єктів при вчиненні кримінальне правопорушення та їх криміналістична характеристика. Види взаємодії та їх криміналістична інтерпретація. Механізм утворення слідів при механічній взаємодії. Особливості утворення слідів при фізичній, хімічній, біологічній, психічній взаємодії. Розуміння та структура криміналістичної техніки як розділу криміналістики. Правові та організаційні основи, що регулюють використання технічних засобів у розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень. Сучасна класифікація засобів збирання інформації при дослідження. Поняття, суть і класифікація методів вилучення криміналістичної інформації технічними засобами. Види, засоби, методи та способи судової фотографії. Прийоми судової фотографії, о застосовуються при фіксації ходу та результатів окремих слідчих дій. Процесуальні та криміналістичні правила оформлення та використання науково-технічних засобів.					2011. 504 с. Кузьмічов В.С., Прокопенко Г.І. Криміналістика: Навч.посіб. / За заг. ред. В.Г. Гончаренка, Є.М. Моїсєєва. – К.: Юрінком Інтер, 2001 – 368 с.
Тема 3. Сліди людини, їх виявлення та використання у ході розслідування. Наукові засади трасології Поняття і характеристика фізичних ознак і властивостей людини. Біологічні властивості людини і їх використання у розслідування. Поняття і характеристика соціальних властивостей людини. Характеристика джерел інформації про людину як об'єкт ототожнення. Напрямки використання інформації про ознаки і властивості людини для виявлення обставин кримінального правопорушення. Визначення трасології як галузі криміналістичної техніки. Поняття сліду у вузькому та широкому значенні. Підстави для криміналістичної класифікації слідів. Особливості роботи щодо виявлення вилучення слідів людини. Поняття засобів вчинення кримінального правопорушення та їх класифікація. Суть знарядь, зброї,	2/2	2/2		6/6	Варфоломєєва Т. В., Гончаренко В. Г., Бояров В. І. Криміналістика. Академічний курс : підручник. Київ. Юрінком Інтер. 2011. 504 с. Кузьмічов В.С., Прокопенко Г.І. Криміналістика: Навч.посіб. / За заг. ред. В.Г. Гончаренка, Є.М. Моїсєєва. – К.: Юрінком Інтер, 2001 – 368 с.

джерел підвищеної небезпеки, сил та явищ природи як засобів вчинення кримінального правопорушення. Можливості експертного дослідження слідів людини, засобів вчинення кримінального правопорушення, мікрооб'єктів тощо, виявлених у ході розслідування кримінального правопорушення.					
Тема 4. Судова балістика, її практичне використання у розкритті та розслідування кримінального правопорушення. Криміналістичне дослідження холодної зброї Поняття судової балістики як галузі криміналістичної техніки. Об'єкти балістичних досліджень. Визначення вогнепальної зброї та її ознаки. Класифікація вогнепальної зброї та боєприпасів. Алгоритм огляду балістичних об'єктів. Правила поводження з ними. Попереднє дослідження виявлених об'єктів. Правила визначення напрямку стрільби. Основи судово-балістичної експертизи. Приблизний перелік питань що вирішуються експертами. Поняття холодної зброї та її ознаки. Підстави для класифікації холодної зброї. Огляд і попереднє дослідження виявленої зброї. Можливості експертного дослідження холодної зброї.	2/2	2/2		6/6	Варфоломеєва Т. В., Гончаренко В. Г., Бояров В. І. Криміналістика. Академічний курс : підручник. Київ. Юрінком Інтер. 2011. 504 с. Кузьмічов В.С., Прокопенко Г.І. Криміналістика: Навч.посіб. / За заг. ред. В.Г. Гончаренка, Є.М. Моїсєєва. – К.: Юрінком Інтер, 2001 – 368 с.
Тема 5. Криміналістичні дослідження документів і напрямки практичного використання їх результатів Визначення документу, його захисні властивості. Техніко-криміналістичне дослідження документів як галузь криміналістичної техніки, її структура. Правила поводження з документами при проведенні слідчих дій. Види підробки документів і способи їх розпізнавання. Способи підробки документів. Визначення загальних ознак друкарського тексту. Встановлення ознак підробки печаток і штампів у документах. Класифікаційні ознаки письма. Можливості експертного дослідження документів в залежності від видів та способів їх підробки.	2	2		6/20	Закон України «Про судову експертизу»: Верховна Рада України; Закон від 25.02.1994 № 4038-ХІІ, Інструкція про призначення і проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : затв. наказом Міністерства

					юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 (зі змінами та доповненнями). Клименко Н. І. Судова експертологія: курс лекцій: навч. посіб. для студ. юрид. вищ. навч. закл. Київ. Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 528 с.
Тема 6. Поняття, засоби та методи габітології Наукові основи і зміст криміналістичного вчення про зовнішні ознаки людини. Класифікація зовнішніх ознак людини. Поняття особливих прикмет. Види і форми ототожнення за зовнішніми ознаками людини, технічні засоби, що застосовуються при цьому. Методи відтворення зовнішніх ознак людини. Суть складання словесного, суб'єктивного, композиційного портретів і фоторобота.	2	2		6/10	Закон України «Про судову експертизу»: Верховна Рада України; Закон від 25.02.1994 № 4038-ХІІ, Інструкція про призначення і проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень : затв. наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 (зі змінами та доповненнями). Клименко Н. І. Судова експертологія: курс лекцій: навч. посіб. для студ. юрид. вищ. навч. закл. Київ. Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 528 с.
Тема 7. Криміналістичні обліки Поняття, наукові засади, завдання криміналістичних обліків. Види облікові підрозділи, що їх ведуть. Форми та способи ведення обліків.	2	2		6/10	Варфоломеева Т. В., Гончаренко В. Г., Бояров В. І. Криміналістика. Академічний курс : підручник. Київ. Юрінком Інтер. 2011. 504 с. Кримінальний

					процесуальний кодекс України: Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 13.04.2012 № 4651-VI.
Тема 8. Наукові основи криміналістичної тактики Поняття і система криміналістичної тактики. Витоки криміналістичної тактики, їх наукове та практичне значення. Взаємозв'язок криміналістичної тактики з іншими розділами криміналістики. Поняття, система і характеристика принципів криміналістичної тактики. Засоби криміналістичної тактики, їх суть і взаємозв'язок між собою. Характеристика слідчих (розшукових) дій, тактичних прийомів тактичних комбінацій, тактичних рекомендацій і рішень як засобів криміналістичної тактики.	2	2		6/10	Варфоломєєва Т. В., Гончаренко В. Г., Бояров В. І. Криміналістика. Академічний курс : підручник. Київ. Юрінком Інтер. 2011. 504 с. Кузьмічов В.С., Прокопенко Г.І. Криміналістика: Навч.посіб. / За заг. ред. В.Г. Гончаренка, Є.М. Моїсєєва. – К.: Юрінком Інтер, 2001 – 368 с.
Тема 9. Вчення про криміналістичну версію та планування розслідування Поняття, природа, класифікація та значення криміналістичної версії. Логічна структура версії, її зміст. Основні етапи формування версій й особливості їх перевірки. Поняття, види та етапи планування розслідування кримінальних правопорушень. Зміст принципів планування розслідування кримінальних правопорушень.	2	2		6/10	Варфоломєєва Т. В., Гончаренко В. Г., Бояров В. І. Криміналістика. Академічний курс : підручник. Київ. Юрінком Інтер. 2011. 504 с.
Тема 10. Тактика слідчого огляду та освідування Поняття, завдання, види оглядів. Основні та факультативні учасники. Освідування: поняття, мета, види, правові підстави проведення. Етапи проведення огляду і освідування, суть і зміст кожного з них. Участь спеціалістів у проведенні огляду й освідування. Тактичні прийоми проведення вказаних слідчих (розшукових) дій. Негативні	2	2		6/10	Варфоломєєва Т. В., Гончаренко В. Г., Бояров В. І. Криміналістика. Академічний курс : підручник. Київ. Юрінком Інтер. 2011. 504 с.

обставини, їх суть та значення у ході розслідування. Використання науково-технічних засобів при проведенні огляду й освідчування.					
Тема 11. Тактика допиту. Поняття допиту та його різновиди. Етапи проведення допиту. Особливості планування проведення допиту. Суть і напрямки встановлення психологічного контакту з допитуваним. Тактичні прийоми проведення допиту, їх класифікація і значення застосування у ході розслідування. Фіксація ходу та результатів допиту.	2	2		6/10	Варфоломеева Т. В., Гончаренко В. Г., Бояров В. І. Криміналістика. Академічний курс : підручник. Київ. Юрінком Інтер. 2011. 504 с.
Тема 12. Тактика пред'явлення для впізнання. Тактика обшуку Психологічні основи тактики пред'явлення для впізнання. Поняття, види, завдання пред'явлення для впізнання. Тактичні прийоми підготовки та проведення цієї слідчої (розшукової) дії. Обставини, що виключають проведення пред'явлення для впізнання. Фіксація ходу та результатів проведення пред'явлення для впізнання. Поняття, завдання, мета проведення обшуку. Спільні та відмінні риси цих слідчих дій. Етапи проведення обшуку. Тактика обшуку. Групи тактичних прийомів, що при цьому застосовуються. Особливості проведення різних видів обшуку. Фіксація ходу та результатів проведення слідчих (розшукових) дій.	2	2		6/10	Варфоломеева Т. В., Гончаренко В. Г., Бояров В. І. Криміналістика. Академічний курс : підручник. Київ. Юрінком Інтер. 2011. 504 с. Кузьмічов В.С., Прокопенко Г.І. Криміналістика: Навч.посіб. / За заг. ред. В.Г. Гончаренка, Є.М. Моїсєєва. – К.: Юрінком Інтер, 2001 – 368 с.
Тема 13. Тактичні основи слідчого експерименту. Тактика використання спеціальних знань у розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень. Поняття , види та криміналістичне значення слідчого експерименту. Етапи проведення, значення підготовки та планування. Коло учасників та їх інструктаж. Тактичні прийоми проведення слідчого експерименту. Фіксація ходу та результатів проведення слідчого експерименту. Поняття, види, форми спеціальних знань, що використовуються при збиранні криміналістичної інформації. Сутність та завдання участі спеціаліста у проведенні слідчих дій.	2	2		6/10	Варфоломеева Т. В., Гончаренко В. Г., Бояров В. І. Криміналістика. Академічний курс : підручник. Київ. Юрінком Інтер. 2011. 504 с. Кузьмічов В.С., Прокопенко Г.І. Криміналістика: Навч.посіб. / За заг. ред. В.Г. Гончаренка, Є.М. Моїсєєва. – К.: Юрінком Інтер, 2001 – 368 с.

Відмінність спеціаліста і експерта. Тактичні питання підготовки та проведення судових експертиз при розслідуванні кримінальних правопорушень. Система експертних установ України. Підстави до класифікації судових експертиз. Вивчення матеріалів експертних досліджень з різними висновками експертів.					с.
Тема 14. Методика розслідування кримінальних правопорушень проти життя. Основи методики розслідування кримінальних правопорушень проти державної та інших видів власності. Методика розслідування кримінальних правопорушень проти громадського порядку і громадської безпеки Криміналістична характеристика вбивств, нанесення тяжких тілесних ушкоджень, зґвалтувань. Першочергові слідчі Дії на початковому етапі розслідування кримінальних правопорушень проти особи. Типові слідчі ситуації та напрямки їх вирішення. Використання спеціальних знань при розслідуванні цієї категорії. Наступний та завершуючий етапи розслідування. Особливості розслідування окремих категорій вбивств. Криміналістична характеристика крадіжок, грабежів, розбійних нападів та шахрайств, вчинених сторонніми особами. Типові слідчі ситуації і програми їх розв'язання. Особливості порушення кримінального провадження і проведення початкових слідчих (розшукових) дій. Використання криміналістичних обліків та спеціальних знань при розслідуванні Криміналістична характеристика розкрадань, вчинених матеріальновідповідальними або посадовими особами. Типові слідчі ситуації та напрямки їх вирішення у залежності від способів розкрадання: розтрата, привласнення або зловживання службовим станом. Наступний та завершуючий етапи розслідування.	4	4		12/10	Варфоломєєва Т. В., Гончаренко В. Г., Бояров В. І. Криміналістика. Академічний курс : підручник. Київ. Юрінком Інтер. 2011. 504 с. Кузьмічов В.С., Прокопенко Г.І. Криміналістика: Навч.посіб. / За заг. ред. В.Г. Гончаренка, Є.М. Моїсєєва. – К.: Юрінком Інтер, 2001 – 368 с.
Всього	30/8	30/8		90/134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент</u> <u>самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту криміналістичної діяльності	- проведення лекційних та практичних занять;	10	- опрацювання чинного законодавства з питань проведення процесуальних і не процесуальних дій; - опрацювання навчальної та наукової літератури за темами курсу; - додаткове опрацювання лекційного матеріалу;	12
ДРН 2. Визначати особливості криміналістичної техніки, технічних засобів і методів збирання слідової інформації	- розвиток навичок аналізу фактичних обставин справи, позицій сторін у справі та співвіднесення їх з нормами чинного законодавства;	10	- опрацювання чинного кримінального процесуального законодавства; - опрацювання судової практики за матеріалами Єдиного державного реєстру судових рішень;	18
ДРН 3. Опрацьовувати слідову картину, на підставі отриманої інформації складати уявлення про механізм вчинення кримінального правопорушення або/та його суб'єкта.	- проведення під час лекційних та практичних занять аналізу чинного кримінального процесуального законодавства України та правових позицій щодо застосування цих норм Верховним Судом;	10	- ознайомлення з правовими позиціями щодо застосування норм права, що викладені у постановках Верховного Суду; - опрацювання чинного кримінального процесуального законодавства;	12
ДРН 4. Складати процесуальні документи визначені кримінальним процесуальним законодавством, на основі криміналістичної діяльності	- складання процесуальних документів;	10	- ознайомлення з нормами законодавства, що містять вимоги до процесуальних документів; - ознайомлення із зразками оформлення процесуальних документів;	18
ДРН 5. Здійснювати аналіз нормативно- правових актів та практику Верховного Суду,	- здійснення експертного процесу основі фабул, що містяться у рішеннях по справам розглянутим судами	10	- опрацювання фабул для формулювання завдань конкретно визначеного виду експертної діяльності;	6

пов'язаних з процесом доказування	України;			
ДРН 6. Надавати обґрунтовані висновки щодо особливостей проведення окремих тактичних криміналістичних заходів	- під час складання проектів процесуальних документів формування навичок обґрунтування власної позиції студента на основі положень чинного процесуального законодавства та практики Верховного Суду;	6	- опрацювання чинного процесуального законодавства; - опрацювання судової практики за матеріалами Єдиного державного реєстру судових рішень;	12
ДРН 7. Вміти скласти план розслідування за запропонованою фабулою події кримінального правопорушення, висувати версії	- аналіз висновку експертизи як доказу в різних видах проваджень.	4	- опрацювання чинного процесуального законодавства; - опрацювання судової практики за матеріалами Єдиного державного реєстру судових рішень.	12
Всього		60		90

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Практичне заняття 1. Предмет, система, завдання та методологія курсу криміналістики. Теорія криміналістичної ідентифікації та діагностики.	5 балів /5%	До 2 тижня
2.	Практичне заняття 2. Загальні положення та структура криміналістичної техніки. Технічні засоби та методи збирання криміналістичної інформації.	5 балів /5%	До 5 тижня
3.	Практичне заняття 3. Сліди людини, їх виявлення та використання у ході розслідування. Наукові засади трасології	5 балів /5%	До 7 тижня
4.	Практичне заняття 4. Судова балістика, її практичне використання у розкритті та розслідування кримінальних правопорушень. Криміналістичне дослідження холодної зброї	5 балів /5%	До 7 тижня
5.	Практичне заняття 5. Криміналістичні дослідження документів і напрямки практичного використання їх результатів	5 балів /5%	До 12 тижня
6.	Практичне заняття 6. Поняття, засоби та методи габітології	5 балів /5%	До 12 тижня
7.	Практичне заняття 7. Криміналістичні обліки	5 балів /5%	До 12 тижня
8.	Практичне заняття 8. Наукові основи криміналістичної тактики	5 балів /5%	До 15 тижня
9.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	7 балів /7%	До 7 тижня
10.	Практичне заняття 9. Вчення про криміналістичну версію та планування розслідування	5 балів /5%	До 8 тижня
11.	Практичне заняття 10. Тактика слідчого огляду та освідування	5 балів /5%	До 9 тижня
12.	Практичне заняття 11. Тактика допиту. Поняття допиту та його різновиди.	5 балів /5%	До 11 тижня
13.	Практичне заняття 12. Тактика пред'явлення для впізнання. Тактика обшуку	5 балів /5%	До 12 тижня
14.	Практичне заняття 13. Тактичні основи слідчого експерименту. Тактика використання спеціальних знань у розкритті та розслідуванні кримінальних	5 балів /5%	До 13 тижня

	правопорушень.		
15.	Практичне заняття 14.	5 балів /5%	До 14 тижня
16.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	8 балів /8%	До 15 тижня
17.	Іспит	30 балів /30%	До 15 тижня

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Осінній семестр				
Практичне заняття 1. Предмет, система, завдання та методологія курсу криміналістики. Теорія криміналістичної ідентифікації та діагностики.	0-1 балів	1-3 балів	3-4 балів	5 балів
	Студент не орієнтується у теоретичному матеріалі теми, задачі не виконано або виконано не вірно	Студент не достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, виконано не всі задачі або виконано з помилками.	Студент достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, задачі виконані з незначними помилками.	Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі, всі задачі виконані без помилок
Практичне заняття 2. Загальні положення та структура криміналістичної техніки. Технічні засоби та методи збирання криміналістичної інформації.	0-1 балів	1-3 балів	3-4 балів	5 балів
	Студент не орієнтується у теоретичному матеріалі теми, задачі не виконано або виконано не вірно	Студент не достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, виконано не всі задачі або виконано з помилками.	Студент достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, задачі виконані з незначними помилками.	Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі, всі задачі виконані без помилок
Практичне заняття 3. Сліди людини, їх виявлення та використання у ході розслідування. Наукові засади трасології	0-1 балів	1-3 балів	3-4 балів	5 балів
	Студент не орієнтується у теоретичному матеріалі теми, задачі не виконано або виконано не вірно	Студент не достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, виконано не всі задачі або виконано з помилками.	Студент достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, задачі виконані з незначними помилками.	Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі, всі задачі виконані без помилок
Практичне заняття 4.	0-1 балів	1-3 балів	3-4 балів	5 балів
	Студент не	Студент не	Студент	Студент добре

Судова балістика, практичне використання у розкритті та розслідування кримінальних правопорушень. Криміналістичне дослідження холодної зброї	орієнтується у теоретичному матеріалі теми, задачі не виконано або виконано не вірно	достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, виконано не всі задачі або виконано з помилками.	достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, задачі виконані з незначними помилками.	орієнтується в теоретичному матеріалі, всі задачі виконані без помилок
Практичне заняття 5. Криміналістичні дослідження документів і напрямки практичного використання їх результатів	0-1 балів Студент не орієнтується у теоретичному матеріалі теми, задачі не виконано або виконано не вірно	1-3 балів Студент не достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, виконано не всі задачі або виконано з помилками.	3-4 балів Студент достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, задачі виконані з незначними помилками.	5 балів Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі, всі задачі виконані без помилок
Практичне заняття 6. Поняття, засоби та методи габітології	0-1 балів Студент не орієнтується у теоретичному матеріалі теми, задачі не виконано або виконано не вірно	1-3 балів Студент не достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, виконано не всі задачі або виконано з помилками.	3-4 балів Студент достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, задачі виконані з незначними помилками.	5 балів Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі, всі задачі виконані без помилок
Практичне заняття 7. Криміналістичні обліки	0-1 балів Студент не орієнтується у теоретичному матеріалі теми, задачі не виконано або виконано не вірно	1-3 балів Студент не достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, виконано не всі задачі або виконано з помилками.	3-4 балів Студент достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, задачі виконані з незначними помилками.	5 балів Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі, всі задачі виконані без помилок
Практичне заняття 8. Наукові основи криміналістичної тактики	0-1 балів Студент не орієнтується у теоретичному матеріалі теми,	1-3 балів Студент не достатньо орієнтується у теоретичному	3-4 балів Студент достатньо орієнтується у теоретичному	5 балів Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі, всі

	задачі не виконано або виконано не вірно	матеріалі, виконано не всі задачі або виконано з помилками.	матеріалі, задачі виконані з незначними помилками.	задачі виконані без помилок
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-2 балів	2-4 балів	4-6 балів	6-7 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Практичне заняття 9. Вчення про криміналістичну версію та планування розслідування	0-1 балів	1-3 балів	3-4 балів	5 балів
	Студент не орієнтується у теоретичному матеріалі теми, задачі не виконано або виконано не вірно	Студент не достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, виконано не всі задачі або виконано з помилками.	Студент достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, задачі виконані з незначними помилками.	Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі, всі задачі виконані без помилок
Практичне заняття 10. Тактика слідчого огляду та освідування	0-1 балів	1-3 балів	3-4 балів	5 балів
	Студент не орієнтується у теоретичному матеріалі теми, задачі не виконано або виконано не вірно	Студент не достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, виконано не всі задачі або виконано з помилками.	Студент достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, задачі виконані з незначними помилками.	Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі, всі задачі виконані без помилок
Практичне заняття 11. Тактика допиту. Поняття допиту та його різновиди.	0-1 балів	1-3 балів	3-4 балів	5 балів
	Студент не орієнтується у теоретичному матеріалі теми, задачі не виконано або виконано не вірно	Студент не достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, виконано не всі задачі або виконано з помилками.	Студент достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, задачі виконані з незначними помилками.	Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі, всі задачі виконані без помилок
Практичне заняття 12. Тактика пред'явлення для впізнання. Тактика обшуку	0-1 балів	1-3 балів	3-4 балів	5 балів
	Студент не орієнтується у теоретичному матеріалі теми,	Студент не достатньо орієнтується у теоретичному	Студент достатньо орієнтується у теоретичному	Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі, всі

	задачі не виконано або виконано не вірно	матеріалі, виконано не всі задачі або виконано з помилками.	матеріалі, задачі виконані з незначними помилками.	задачі виконані без помилок
Практичне заняття 13. Тактичні основи слідчого експерименту. Тактика використання спеціальних знань у розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень.	0-1 балів Студент не орієнтується у теоретичному матеріалі теми, задачі не виконано або виконано не вірно	1-3 балів Студент не достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, виконано не всі задачі або виконано з помилками.	3-4 балів Студент достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, задачі виконані з незначними помилками.	5 балів Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі, всі задачі виконані без помилок
Практичне заняття 14. Методика розслідування кримінальних правопорушень проти життя. Основи методики розслідування кримінальних правопорушень проти державної та інших видів власності.	0-1 балів Студент не орієнтується у теоретичному матеріалі теми, задачі не виконано або виконано не вірно	1-3 балів Студент не достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, виконано не всі задачі або виконано з помилками.	3-4 балів Студент достатньо орієнтується у теоретичному матеріалі, задачі виконані з незначними помилками.	5 балів Студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі, всі задачі виконані без помилок
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-2 балів	2-4 балів	4-6 балів	6-8 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Іспит	0-5 балів	5-15 балів	15-27 балів	27-30 балів
	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, задачі виконані із значними помилками або не виконані	Студент недостатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, задачі виконані з помилками	Студент достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, задачі виконані	Студент гарно орієнтується в теоретичному матеріалі, задачі виконані

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2.	Проходження тестування з модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
3.	Проходження тестування після закінчення вивчення кожної теми для самостійного контролю знань та підготовки до складання заліку (іспиту)	Регулюється студентом самостійно
4.	Захист практичних робіт	Через тиждень після їх здачі
5.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять	На протязі всього семестру

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

1.1. Основні джерела

1.1.1. Нормативно – правова база

2. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. К.: Преса України, 1996. - 80 с.
3. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2001, № 25-26, ст. 131.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. ВВР, 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88
5. Закон України «Про службу безпеки України». Відомості Верховної Ради (ВВР), 1992, № 27, ст.382.
6. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність». Відомості Верховної Ради (ВВР), 1992, № 22, ст. 303.
7. Закон України «Про Національну поліцію». ВВР, 2015, № 40-41, ст.379.
8. Закон України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 р. ВВР, 2015, № 2-3, ст.12
9. Договір між Україною і Республікою Молдова про правову допомогу та правові відносини у цивільних і кримінальних справах від 13.12.1993р

1.1.2. Підручники посібник

1. Криміналістика: навчальний посібник / Кобзар О. Ф., Комісаров М. Л., Комісарова Н. О., Ткаченко О. В., Волуйко О. М.; Київський інститут Національної гвардії України. Київ: ІВЦ НГУ, 2023. 208 с.
2. Криміналістика [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Є. Д. Лук'янчиков, Б.Є. Лук'янчиков. – Електронні текстові дані (1 файл: 454.75

Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 146 с. – Назва з екрана. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/51944>

3. Криміналістика : підручник. / В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Самодін та ін.; за заг. Ред. В. В. Пясковського. – 2-ге вид., перероб. і допов. К. : Філія вид-ва «Право», 2020. 752 с.

4. Криміналістика [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Є. Д. Лук'янчиков, Б.Є. Лук'янчиков. – Електронні текстові дані (1 файл: 454.75 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 146 с. – Назва з екрана. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/51944>

5. Судова експертиза [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за освітньо-професійною програмою «Право» спеціальності 081 «Право» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Є. Д. Лук'янчиков, Б.Є. Лук'янчиков. – Електронні текстові дані (1 файл: 454.75 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 100 с. – Назва з екрана. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/57387>

1.1.3. Методичне забезпечення

1. Криміналістика. Конспект лекцій. Суми, 2023 р., 62 с.
2. Криміналістика. Методичні вказівки щодо проведення семінарських занять Суми, 2023 р. 17 с.
3. Криміналістика. Методичні вказівки щодо самостійної роботи. Суми, 2023 р. 30 с.

1.1.4. Статті у періодичних виданнях.

1. Kurylo, M., Klochko, A., Volchenko, N., Klietsova, N., Bolotina, A. The use of biometric technologies for bank transaction security management against the background of the international experience: Evidence from Ukraine Banks and Bank Systems, 2021, 16(2), стр. 47–58 (Scopus).

2. Шульженко А.В. Проблематика розслідування згвалтувань на деокупованих територіях. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ: Науковий журнал*. 2022. Спеціальний випуск № 2 (121). *Держава і право України в умовах воєнного стану*. С. 114-121

3. Шульженко А.В. Кримінологічні особливості та мотиви осіб, що вчиняють пенітенціарний рецидив. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. Випуск 3, 2023. С. 224-230.

4. Шульженко А.В. Криміналістичні обліки для вирішення цивільних та адміністративних завдань за участю адвокатів. Матеріали науково-практичної конференції викладачів, аспірантів та студентів Сумського НАУ (14-16 травня 2024 р.).- Суми, 2024.- 724 с. (с. 706)

5. Sergiy Kniaziev, Assol Shulzhenko, Andriy Tymchyshyn, Maryna Vedenyapina, Hanna Stepanova. Investigation of International Transport Crimes. *Pakistan Journal of Criminology*. Vol 16, No 02, April—June 2024. Pp: 01-18.

3.1. Додаткові джерела

1. Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі №4 (13) ' 2013

2. Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі №2(11) ' 2013

3. Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі №3(12) ' 2013.

4. Шульженко А. В. Психіатрична експертиза і поняття адекватності у кримінальному процесі. *Приватне та публічне право*. 2017. № 2. С. 92–95.

4.1. Програмне забезпечення/Інформаційні ресурси

1. <http://www.president.gov.ua/> Офіційний сайт Президента України.

2. <http://www.mon.gov.ua> Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. <http://www.kmu.gov.ua/> Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.